

Sygn. akt VIII Ca 237/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 czerwca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu VIII Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jadwiga Siedlaczek (spr.)
Sędziowie:	SSO Włodzimierz Jasiński SSO Małgorzata Kończal
Protokolant:	st. sekr. sąd. Izabela Bagińska

po rozpoznaniu w dniu 5 czerwca 2013 r. w Toruniu

na rozprawie

sprawy z powództwa **Z. C., K. J., M. K., P. S. i K. C.**

przeciwko (...) **Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K.**

o zwolnienie zajętego przedmiotu spod egzekucji

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Brodnicy

z dnia 13 grudnia 2012 r.

sygn. akt I C 354/12

I. zmienia zaskarżony wyrok :

a/ w punktach 1 (pierwszym), 2 (drugim), 3 (trzecim), 4 (czwartym) i 5 (piątym) sentencji w ten sposób, że powództwa oddala,

b/ w punkcie 6 (szóstym) sentencji w ten sposób, że:

1/ zasądza od powoda Z. C. na rzecz pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. kwotę 600 zł (sześćset złotych),

2/ zasądza od powódki K. J. na rzecz pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych),

3/ zasądza od powoda K. C. na rzecz pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. kwotę 2.400 zł (dwa tysiące czterysta złotych),

4/ zasądza od powoda M. K. na rzecz pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. kwotę 60 zł (sześćdziesiąt złotych),

5/ zasądza od powoda P. S. na rzecz pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. kwotę 2.400 zł (dwa tysiące czterysta złotych),

c/ w punkcie 7 (siódmym) sentencji w ten sposób, że: nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Brodnicy tytułem poniesionych wydatków:

1/ od powoda Z. C. kwotę 8,80 zł (osiem złotych 80/100),

2/ od powódki K. J. kwotę 8,80 zł (osiem złotych 80/100),

3/ od powódki K. C. kwotę 8,80 zł (osiem złotych 80/100),

4/ od powódki M. K. kwotę 8,80 zł (osiem złotych 80/100),

5/ od powoda P. S. kwotę 8,80 zł (osiem złotych 80/100);

II. tytułem zwrotu kosztów procesu na instancję odwoławczą zasądza na rzecz pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. od:

a/ powoda Z. C. kwotę 300 zł (trzysta złotych),

b/ od powódki K. J. kwotę 90 zł (dziewięćdziesiąt złotych),

c/ od powódki K. C. kwotę 1.200 zł (jeden tysiąc dwieście złotych),

d/ od powódki M. K. kwotę 60 zł (sześćdziesiąt złotych),

e/ od powoda P. S. kwotę 1.200 zł (jeden tysiąc dwieście złotych).

VIII Ca 237/13

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Brodnicy wyrokiem z dnia 13 grudnia 2012 r. w sprawie z powództwa Z. C., K. J., M. K., P. S., K. C. przeciwko (...) Sp. z o.o. w K. zwolnił spod egzekucji prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Toruniu Grzegorza Szłyk szereg ruchomości wymienionych szczegółowo w punktach 1-5 orzeczenia a także zasądził od pozwanej na rzecz powodów koszty procesu i nakazał ściągnąć od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa kwotę wydatków.

Sąd Rejonowy ustalił, że nakazem zapłaty z dnia 3 kwietnia 2012 roku w sprawie II Nc 87/12 Sąd Okręgowy w Katowicach nakazał R. K. i F. S., aby zapłacili solidarnie na rzecz pozwanej 196.944,33 zł. z ustawowymi odsetkami od 12 marca 2012 roku oraz kwotę 6.079,00 zł. tytułem zwrotu kosztów procesu. R. K. otrzymał w dniu 16 kwietnia 2012 roku wspomniany wyżej nakaz zapłaty i wniósł zarzuty, które wpłynęły do Sądu Okręgowego w Katowicach w dniu 4 maja 2012 roku. W dniu 28 czerwca 2012 roku R. K. złożył do Sądu Okręgowego w Katowicach wniosek o wstrzymanie wykonania prawomocnego nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 3 kwietnia 2012 roku w sprawie II Nc 87/12. Postanowieniem z dnia 3 sierpnia 2012 roku wydanym w sprawie II C 413/12 Sąd Okręgowy w Katowicach wstrzymał wykonanie nakazu. Pismem z dnia 4 czerwca 2012 roku pozwana złożyła wniosek o wszczęcie postępowania

egzekucyjnego przeciwko R. K. i F. S. na podstawie nakazu zapłaty z dnia 3 kwietnia 2012 r. W dniu 27 czerwca 2012 r. Z. C., K. C. i P. S. otrzymali od Komornika Sądowego zawiadomienie o zajęciu ruchomości stanowiących ich własność.

Sąd ustalił też, że R. K. zawarł w dniu 25 kwietnia 2012 roku z K. K. jego córką umowę darowizny, której przedmiotem były nożyce gilotynowe do cięcia blachy 42C/8 o wartości 9.000,00 zł. Ponadto w maju 2012 r. K. K. kupiła od swojego ojca samochód marki V. (...). Powódka M. K. w maju 2011 r. kupiła sofę za cenę 1399 zł. Z. C. zakupił od R. K. prasę hydrauliczną oraz samochód S.. P. S. zakupił od R. K. spawarkę, tokarkę oraz samochód S..

Sąd Rejonowy dał wiarę zeznaniom wszystkich świadków. W ocenie Sądu Rejonowego pozwana nie wykazała zgodnie z regułami wynikającymi z przepisu art. 6 k.c., aby powodowie nie zachowali terminu dla dochodzenia roszczenia z art. 841 k.p.c. Pozwana nie udowodniła również, aby zachodziły przesłanki do przyjęcia, że powodowie nabyli od dłużnika ruchomości działając z pokrzywdzeniem wierzyciela.

Apelację od wyroku wywiódł pozwany, zaskarżając go w całości i zarzucając:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 527 k.c. poprzez jego błędną wykładnię i niezastosowanie, co skutkowało przyjęciem przez Sąd, iż nie zachodzą przesłanki do przyjęcia, że dłużnik R. K. dokonał czynności prawnych z pokrzywdzeniem wierzyciela- pozwanej spółki (...)

2. naruszenie przepisów prawa procesowego:

- art. 6 k.c. w zw. z art. 841 § 3 k.p.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie polegające na uznaniu, że pozwany nie wykazał aby powodowie nie zachowali terminu dla dochodzenia roszczenia z art. 841 k.p.c.,

- art. 841 § 3 k.p.c. poprzez błędne zastosowanie polegające na przyjęciu jako dat dowiedzenia się o naruszeniu prawda- dat zawiadomienia przez Komornika Sądowego o zajęciu przedmiotowych ruchomości.

Skarżący wniósł o zmianę wyroku poprzez oddalenie powództw w całości oraz zasądzenie kosztów procesu.

W odpowiedzi na apelację K. C. wniosła o jej oddalenie. Podniosła, iż o zajęciu dowiedziała się w dniu 6 lipca 2012 r., a zatem nie uchybiła terminowi do wniesienia powództwa. Wskazała także, iż nie zamieszkuje ze swoim ojcem R. K..

W odpowiedzi na apelację Z. C. i P. S. wnieśli o jej oddalenie. Obaj powodowie podnieśli, że o zajęciu ruchomości przez komornika dowiedzieli się z pisma- zawiadomienia doręczonego im w dniu 27 czerwca 2012 r. a zatem nie uchybili terminowi do wniesienia pozwu o zwolnienie ruchomości spod egzekucji.

Powódka M. K. wniosła o oddalenie apelacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego podlegała uwzględnieniu.

Sąd Rejonowy przeprowadził postępowanie dowodowe w szerokim zakresie, jednakże dopuścił się uchybień w zakresie oceny zebranego materiału dowodowego, co skutkowało wyprowadzeniem nieprawidłowych wniosków końcowych. Sąd I instancji choć dał wiarę zeznaniom świadka R. K., to wiedzy uzyskanej z tego źródła dowodowego nie wykorzystał do poczynienia prawidłowych ustaleń faktycznych.

I tak odnośnie powoda Z. C. oraz powoda P. S. należy wskazać, iż z ocenionych przez Sąd i instancji jako wiarygodne zeznań świadka R. K. wynika, że powiadomił on wymienione osoby o zajęciu przez komornika ruchomości do nich należących najpóźniej dnia następnego po dniu zajęcia. Zajęcie ruchomości nastąpiło 22 czerwca 2012 r., zatem najpóźniej 23 czerwca 2012 r. powodowie dowiedzieli się o zajęciu. Obaj powodowie wnieśli pozwu o zwolnienie ruchomości spod egzekucji w dniu 26 lipca 2012 r.

Zgodnie z treścią art. 841 § 3 k.p.c. powództwo o zwolnienie rzeczy spod egzekucji może być wniesione w ciągu miesiąca od dowiedzenia się o naruszeniu prawa. Termin ten ma charakter materialno prawny i nie podlega przywróceniu. Istotne dla oceny zachowania terminu wniesienia powództwa jest interpretacja ustawowego zwrotu „dowiedzenia się”. Pojęcie to należy rozumieć jako każdą czynność, w wyniku której powód powziął wiarygodną informację o zajęciu przedmiotu egzekucji. Pojęcie dowiedzenia się nie jest tożsame znaczeniowo z zawiadomieniem o zajęciu. Gdyby ustawodawca przywiązywał wagę do formalnego aktu zawiadomienia jako początku biegu terminu wyznaczonego na złożenie powództwa to wyraźnie zapisałby to w ustawie (wyrok SN z 16.12.2007 r. sygn. akt V CSK 275/2007, LexPolonica nr 2794800).

Reasumując, należało stwierdzić, iż powodowie Z. C. i P. S. uchybili terminowi wskazanemu w art. 841 § 3 k.p.c. i spóźnili się z wytoczeniem powództwa o zwolnienie ruchomości spod egzekucji.

M. K. - żona R. K. była obecna w trakcie dokonywania czynności w miejscu zamieszkania dłużnika w dniu 6 lipca 2012 r. Świadczy o tym treść protokołu zajęcia z tego dnia oraz złożony pod tym dokumentem podpis powódki. Bez wątpienia M. K. o zajęciu ruchomości do niej należącej - sofy wiedziała już w dniu 6 lipca 2012 r. Powództwo o zwolnienie spod egzekucji zostało wniesione w dniu 7 sierpnia 2012 r., a zatem powódka uchybiła terminowi wskazanemu w art. 841 § 3 k.p.c.

Odnośnie powódki K. J. wskazać należy, że zajęcie rzeczy stanowiących jej własność nastąpiło w dniu 6 lipca 2012 r. zaś powództwo o zwolnienie spod egzekucji zostało złożone w dniu 10 sierpnia 2012 r. Sąd I instancji, uznając za wiarygodne zeznania świadka R. K., iż o zajęciu powiadomił powódkę w dniu dokonania zajęcia przez komornika, nieprawidłowo przyjął, iż powódka wniosła pozew w terminie. Świadek dodał też, że jeszcze tego samego dnia zawiózł komornikowi zaświadczenie podpisane przez powódkę o tym, że zajęte ruchomości stanowią jej własność. Skoro powódka dowiedziała się o zajęciu w dniu 7 lipca 2012 r. a powództwo zostało wniesione w dniu 10 sierpnia 2012 r. to bez wątpienia uchybiła terminowi określonymu w art. 841 § 3 k.p.c.

Odnośnie do K. C. (wcześniej K.) Sąd Okręgowy odmiennie niż sąd I instancji przyjął, iż R. K. zawierając z nią umowy darowizny i sprzedaży działał z pokrzywdzeniem pozwanego. Skoro zgodnie z art. 531 § 1 k.c. uznanie za bezskuteczną czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli następuje w drodze powództwa lub zarzutu przeciwko osobie trzeciej, która wskutek tej czynności uzyskała korzyść majątkową, a pozwany zgłosił stosowny zarzut Sąd miał obowiązek rozważyć jego zasadność. Czynności rozporządzających przedmiotowymi rzeczami R. K. dokonał już po powstaniu tytułu egzekucyjnego jakim był nakaz zapłaty doręczony mu w dniu 16 kwietnia 2012 r., zatem działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Wskutek czynności prawnych R. K. dokonanych z pokrzywdzeniem pozwanego uzyskała korzyść majątkową osoba będąca w bliskim z nim stosunku tj. córka. Zachodzi zatem domniemanie wynikające z dyspozycji art. 527 § 3 k.c., który stanowi, że jeżeli wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli uzyskała korzyść majątkową osoba będąca w bliskim z nim stosunku, domniemywa się, że osoba ta wiedziała, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Bez wątpienia R. K. dokonał czynności prawnych z córką czyli osobą bliską, wiedział o istnieniu tytułu egzekucyjnego a samo rozporządzenie rzeczami spowodowało wyjście z jego majątku składników o znacznej wartości.

Powyższe rozważania wskazują, że co do żądań czterech powodów powództwo należało oddalić z uwagi na uchybienie terminowi określonymu w art. 841 § 3 k.p.c. a podstawą prawną oddalenia powództwa K. C. był art. 527 § 3 k.c. Sąd Okręgowy zmieniając zaskarżony wyrok na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił także rozstrzygnięcie o kosztach procesu. I tak biorąc pod uwagę wartość przedmiotu sporu Sąd Okręgowy na mocy art. 98 k.p.c. zasądził odpowiednie kwoty od powodów na rzecz pozwanego tytułem kosztów zastępstwa procesowego przed Sądem I instancji. W tym miejscu należy podkreślić, że sprawy zostały połączone do wspólnego rozpoznania na mocy art. 219 k.p.c. a zatem było to jedynie techniczne połączenie usprawniające postępowanie, więc na rzecz pozwanej należało zasądzić zwrot kosztów zastępstwa procesowego w każdej z połączonych a wygranych przez nią spraw. Sąd Okręgowy obciążył także powodów w równym stopniu wydatkami w postaci kosztów stawiennictwa na rozprawie komornika sądowego. W związku z

uwzględnieniem apelacji Sąd na mocy art. 98 k.p.c. zasądził od powodów na rzecz pozwanego koszty zastępstwa procesowego przed sądem II instancji